

Methodische aanpak voor het reflecteren op het samenwerkingsproces

Effectieve communicatiemiddelen en hulpmiddelen zijn in te zetten om met betrokkenen terug te kijken op bijvoorbeeld een MDO of het proces van een (complexe) casus.

We kijken gezamenlijk naar en delen inzichten:

- Effectief samenwerken
- Proces en rolneming
- Communicatie

We delen ongemakkelijke gevoelens en gedachtes, die we bemerken bij onszelf - wat raakt je?

Werkwijze

Rollen

- Procesbegeleider
- Inbrenger
- Deelnemers: OCO - J&G - Consulent SWV - Leerplicht - Hulpverlening *

*je bekijkt welke betrokkenen relevant zijn voor de reflectie.

Vorbereiding

Inbrenger beschrijft de casus en bespreekt vooraf met de procesbegeleider welke vorm het meest geschikt lijkt. Casus: Waarderend of juist probleemgericht, beide kan.

Inbrenger bespreekt vooraf met de procesbegeleider welke vraag hij/zij heeft voor het reflectiegesprek.

Werkvormen om te reflecteren, een combinatie kan!

- De tijdlijn: Maak een tijdlijn - de informatie visueel maken - een grafische analyse - reflecteer hierop. De inbrenger geeft een toelichting m.b.v. een tijdlijn. De tijdlijn kan op een bord/flipover weergegeven worden. Op de tijdlijn staan de relevante events en interventies.

- Een opstelling: Met kaartjes en namen de betrokkenen en hun perspectief een plek geven in de ruimte (op de grond of op een tafel). Start met de jongere en zijn of haar toekomstperspectief. Geef deze een plek. Teken de jongere en het perspectief en de plek/de relatie die de andere betrokkenen hebben in het veld rondom deze jongeren.

Reflecteren en vanaf een afstand ernaar kijken - je verplaatsen in de verschillende perspectieven

Terugkijken op een MDO:

- Wat was het doel van het MDO? Waar hoopten we op? Hebben we voldoende gereflecteerd wie echt nodig zijn aan tafel? Is de informatie uit de voorgeschiedenis of andere betrokkenen opgehaald?
- Welke zorgen zijn er en wanneer zijn die er (context)? Hoe is het probleem ontstaan? Waar gaat het goed?
- Zie checklist.

Terugkijken op proces in een (complexe) casus:

- Zijn de juiste personen/functionarissen betrokken bij de casus en op het juiste moment?
- Zijn de interventies effectief geweest?
- In hoeverre is het gelukt om met samen op te trekken of waren er momenten dat we elkaar kwijt zijn geraakt?
- In hoeverre is het gelukt om samen met leerling en ouders op te trekken?
- Zie ook de checklist.

Inzichten

- Wat zijn de belangrijkste inzichten? Gezamenlijk inzicht - proces - rolneming en communicatie
- Wat ging er goed en wat had anders gekund?
- Wat neem ik mee in een volgend MDO of volgende traject?
- Wat kan ik morgen doen?

Checklist:

Voorafgaand aan het MDO relevante informatie ophalen - vraag je steeds af - missen we nog iets?

- Is het doel van het MDO duidelijk?
- De rollen en verantwoordelijkheden zijn duidelijk en benoemd.
- Wie heb je echt nodig aan tafel?
- Meerdere perspectieven een plek geven: Is het perspectief van de jongere voldoende duidelijk? Is de stem van de jongere echt gehoord? Vraag de jongere wat ie wil en wie hij wil betrekken! En wie is zijn vertrouwenspersoon/regievoerder?
- Ben je bewust van de bril waarmee jij kijkt - cultuur - eigen normen en waarden. In welke mate speelde dit een rol?
- Wiens perspectieven zijn nu echt nodig om het verschil te maken?
- Doen we nog de goede dingen? Spreek je uit als het je niet lukt.
- Is alle relevante informatie opgehaald. Geschiedenis en de perspectieven. Wie weet al veel? Is de informatie bekend bij betrokkenen? Om onnodige herhaling te voorkomen.
- Je verplaatsen in het perspectief van de ander?
- Is duidelijk: wie heeft regie - afspraken bewaken - de lijnen uitgezet - om dan weer alles bij elkaar te dragen tot een gezamenlijke probleemoplossing.